Diversen

1. Criteria voor gewetensonderzoek:
- Wees bedacht op schone schijn.
- Wees nuchter en kijk zo objectief mogelijk. Laat je hart toe te spreken.
- Is wat er zich aandient echt iets dat me helpt met *dienstbaar spiritueel* leven, of voeren het daarvan af, versterkt het mijn eigen egogerichte persoonlijkheid ondanks de krachtige woorden of de verleidelijke beloften? Besef hierbij dat de Heilige vaak te vinden is in dat wat 'men' verwerpt.
- Zijn de ideeën en praktijken in overeenstemming met de 'collectieve' mystieke ervaring en de religieuze traditie? Welke aanwijzingen geeft mijn geestelijk begeleider?
- zal de vrucht innerlijke blijdschap en vreugde zijn of leidt het juist tot innerlijke kaalheid en dorheid?.
- Helpt het aandachtig te zijn en ontvankelijk te worden voor de inwerking van de Heilige, of juist niet? Brengt het mezelf in het centrum? Besef, ook redelijke opvattingen kunnen onderdrukkend uitwerken en mijn ontvankelijke ruimte doen ineen schrompelen. De Heilige maakt me open, vrij van verslavingen, waarbij 'het je fijn voelen' overigens niet centraal staat.
- Waar komt de gedachte of gevoel het vandaan, wat is het hele plaatje, de context, geeft me dat vertrouwen, of klopt er iets niet, wringt het?
- Past wat zich aanbiedt wel bij *mijn* menselijke maat, bij mijn talenten? Overvraag of ondervraag ik mijzelf (of mijn omgeving) ?
- Past wat zich aandient en op zich zelf 'goed' is bij mijn unieke weg, sluit het aan bij mijn 'actualiteit', bij de mij gegeven mogelijkheden en talenten? Is dit wat ik nu in deze stap van mijn weg nodig is? Moet ik actief zijn met studie bijvoorbeeld, of juist me 'terugtrekken in stilte' en luisterend wachten op het werk aan mij van de Heilige?

2. **Immanentie van God**
Oude mythen verhalen dat de Godheid zich offert en als het ware in vele stukjes uiteenvalt, en dat zo de schepping er is. In de schepping is de 'gebroken' godheid dan **immanent** aanwezig. Paulus zegt 'de natuur kreunt en steunt', het is een oerverlangen terug naar de eenheid van de oorspronkelijke heelheid in de Godheid.
Overal is dat aanwezig. We kunnen dat intens en aangrijpend ervaren in het reiken van de bomen naar de hemel met hun hoge kruinen, in de ontelbare bloemen die zich kleurrijk richten naar de zon, het hemelgewelf dat ons beschermend omvat en verbindt, de dieren die ons kwetsbaar en 'smekend' aankijken, in het 'naakte' gelaat van de ander waar een 'onpeilbare eeuwigheid' je aanraakt.
Maar op eigen kracht ben ik niet in staat de 'gebroken' schepping zó te ontmoeten, misschien soms in een flits die mij als een genade wordt gegeven. Ik en mijn naasten maken immers zelf ook deel uit van de gebroken staat, van de verwarrende en verscheurde veelheid. Ik ben zelf óók 'gebroken' en kan mezelf niet helen.

3. Kosmos en ziel
De kabbalah doordringt mij van het besef dat de hele kosmos, de hele schepping potentieel bezield is en smacht naar verwerkelijking van deze potentie. Daaraan mogen wij als mens, dus ook 'ik' als microkosmos, dienstbaar zijn. Door de menselijke potentie te laten verwerkelijken door eigen inspanning en vooral dankzij genade, wordt de hele kosmos verwarmd en verlicht, gevuld en vervuld van het goddelijke. Al onze talenten en mogelijkheden hebben we ontvangen voor dienstbaar zijn aan deze verheffing. De mens is

knecht, geen meester. Hij is wezenlijk deel van de kosmos. Alleen de Heilige is Koning en Meester. Maar door knecht zijn toont de mens zijn meesterschap.

4. Knecht zijn

Hierbij aansluitend. Knecht zijn betekent niet je willen verheffen boven de natuur, boven de levende en ‘levenloze’ schepselen en scheppingen en deze te manipuleren en te onderwerpen. Integendeel knecht zijn is bindend, dienstbare schakel zijn van, voor en binnen de natuur om de door God geschapen natuur tezamen met zichzelf te verenigen en harmonisch te verheffen tot eer en glorie van de Heilige.